

elmondta egy alkalommal, hogy bécsi mestere, a kitűnő Waldmüller mint irányítót őt*):

„Az első a biztos technika. Ezt komolyan meg kell tanulni, addig legyen gép a művész. Ha van fantáziája, szíve, lelke, a gondolatok kifejezésére ráér később, amikor már mindent tud. Fejben kell tartani mindent s bár a természetet tanulni kell, az emlékezet uralkodik a formákon. Nem elég a tárgynak csak azt az oldalát rajzolni, amit látunk, látni kell a tulsó oldalt is. Lehetetlenség, hogy valami ne hasonlítson az eredetijére. Csak a szem legyen egészséges és lásson, — lássa meg a vonalakat, színeket. A képet, egy pontból indulván ki kell megcsinálni; ehhez a ponthoz kell mérni a nagyságot, a színárnyalatokat... kompozíciónál felesleges a modell, fejben kell lenni a képnek, mert a modell folytonos másolása csak tévútra vezet, elterel a kompozíciótól.“

Waldmüller tanításai egy emberöltő elmúltával is vezetői Zichynek. A rajzolás e nagy ŐS-ai kiolvashatók Zichy minden illusztrációjából. Valóban — modell nélkül rajzolta meg azt a csaknem félezer rajzot, amelynek mind-egyike éppannyira tökéletes kompozícióban, technikában, mint amennyire tökéletes alakjainak anatómiája. Őt tényleg semmi sem tereli el a kompozíciótól. Ő nem az a költő, aki a rímért feláldozza a gondolatot, a külső formáért a belső tartalmat, ő a gondolatot rajzolja, mert annyira uralja őt a rajz tudás, hogy nincs kötve semmi által sem.

Erélye is abszolút fegyelmezett, mert nem kell tartania attól, hogy egy, még oly csekély tudás-hiány is eltéríti attól az iránytól, amelyet maga elé tűzött. Erélye legyőzi a páthoszi és a pózt s láttatlanná teszi számára azt, ami teatrális. Egészség jellemzi minden vonalát s egy tiszteletre méltó elismerése a tekintélynek s respektálása a megírt befűnek és a formát öltött gondolatnak.

Ez pedig mind nagyság.

Zichy nagyságát e tizenkét lap, amelyen karöltve jelenik meg az emberi szellemet képviselő íróval: Goethével igazolja és növeli.

(Folytatás következik.)

*) Zichy Mihály élete, művészete és alkotásai. Lándor: Zichy élete. Lásd a 14. lapon.

Évfordulón.

A régi lanton.

Irla: Radványné Ruttkay Emma.

Mióta átfőrt az a napfény
A felhővel beárnyékolt égen,
Azóta, érzem, h'jába hull a lomb,
Nekünk nincs őszünk, úgye édesem?

Menyasszonyfővel, gyöngén rádhajolva
Mit is suttogtam néked akkor én?
(Óh, édes álmok legszebb álmodási,
Örökké így mosolygjatok felém!...)

Jöjj édes, hadd boruljak a szívedre,
Könnyes mosolylyal hadd csókoljalak,
Hogy égessen a szívem lángja féged
És üdvözüljek benned, általad.

Ládd, most egy éve épp így szállt a fecske,
Sárgult harasztan így zúgott a szél...

— Mondjam tovább? Meséljed most te, édes.

— A fecskefészket megraboltam én...

Kicsiny lakóját messze, messze hoztam,

Csak azt suttogva: édes, jöjj velem...

Azóta hányszor elgondoltam én már,

Elbírnam-é a sorssal ezt a harcot,

Ha lelked szárnya nem emelne fel?...

— Elég, ne szólj, hadd mondok én most:

Te vagy a hűség, jóság, szerelem,

Melletted áldás, gyönyörűség,

Menyország lett az életem.

Én most tündérvilágba' járok,

Jöjj velem lelkem-lelke, te!

Keserv, kétség, csalódás átka

Le nem győznek egy percre se.

Az én szívemnek tiszta lángja

Szent glóriával vesz körül,

Én meg, mi boldogság van itt lenn,

Tebenned érzem egyedül.

